No. 2895 Zaterdag 6 Nov. 1937 54ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels fl. 0.50

DE HERTOG EN HERTOGIN VAN WINDSOR BIJ DE TENTOONSTELLING. De Hertog en Hertogin van Windsor die van plan zijn Duitsland en Amerika te bezoeken teneinde de toestanden der werklieden te bestuderen, werden gefotografeerd op de Parijse tentoonstelling van het Canadese Paviljoen.

De Moderne Mens.

Boeken weerspiegelen het leven, en wie een grote hoeveelheid moderne boeken zou gelezen hebben, zou met behulp der karaktertrekken en hoedanigheden, welke de schrijvers bij voorkeur toekennen aan hun hoofdpersonen, een min of meer gelijkend „portret van de moderne mens" kunnen ontwerpen.

We hebben onlangs inzage gehad van een boekje, dat zulk een hedendaagse mens eerlijk en onpartijdig heeft willen tekenen.

Het was „Het mensbeeld in de hedendaagse litteratuur" en uitgegeven bij de N.V. De Arbeiders te Amsterdam, door P. Minderaa.

Vermoedelijk is het boekje dus van een socialistische schrijver.

Het beeld van de moderne mens, zoals Minderaa het vond in de hedendaagse romans en karakterbeschrijvingen, is allesbehalve opwekkend.

De moderne mens — dit is wel het eerst-opvallende — leeft niet gelukkig. Hij wordt geplaagd door onrust. De vrede des harten heeft hij verloren.

Door de technische vooruitgang voor ongekende mogelijkheden, doch tevens voor ontzaglijke problemen gesteld, leeft hij in een wereld, die hij geestelijk niet beheersen kan en die hem alzijdig bedreigt, terwijl ze hem toch ook van alle kanten opeist. Tegenover deze nieuwe wereld vond de moderne mens een nieuwe houding: de z.g. „zakelijkheid", die een nieuwe, zéér aardse romantiek van het doelmatige in het leven riep. Deze houding kan zuiver zijn, maar vaak is ze een vlucht uit het bovenzinnelijke naar de nabijheid van de tastbare dingen. „Een consequente en boze zakelijkheid" zegt Minderaa, waar hij moderne liefdesopvattingen behandelt, „weet hier van niets dan natuur". Wij zouden dit willen uitbreiden voor het hele leven. De moderne mens, zoals hij zich in zijn z.g. „zakelijke" verhouding tot het bestaan leert kennen, komt sterk overeen met de „natuurlijke mens", die de genade niet kent. Ware de erfzonde er niet, dan zou het „natuurlijke" samenvallen met „het goede", nu echter is het natuurlijke, hoewel het niet slecht is in zichzelve, toch naar het kwade geneigd. De zogenaamde zakelijkheid leidt dan ook vaak tot ontaarding.

Wie dat prachtig getekend heeft, is wel Chesterton in zijn bekend werk Orthodoxy.

Hij schrijft daar:

De moderne wereld is niet slecht: in sommige opzichten is de moderne wereld veel en veel te goed. Ze is vol van bandeloze en verknoeide deugden. Als een godsdienstig systeem versplinterd wordt (zoals het Christendom versplinterd werd met de Hervorming) dan zijn het niet louter de deugden die losgelaten worden.

Zeker worden de ondeugden losgelaten en zij dwalen rond en doen kwaad. Maar de deugden worden ook losgelaten: en de deugden dwalen nog bandelozer rond, en de deugden doen nog vreselijker kwaad. De moderne wereld is vol van oude Christelijke deugden die gek geworden zijn.

De verdere illustratie die Chesterton daarvan geeft, kunnen we moeilijk geheel citeren, maar zeer belangrijk is deze wel om te lezen in het hoofdstuk „De zelfmoord der Gedachte" in zijn bekende boek Orthodoxy.

De Sovjetmaatschappij bestond nog niet, toen Chesterton zijn Orthodoxy schreef.

„Daar, zegt Minderaa, heeft men van de zakelijkheid een systeem willen maken, dat wonderlijk genoeg zou moeten harmoniëren met zuivere kameraadschap en een idealistisch dienen der commune; ieder individu een naar zakelijke wetten draaiend rad in de grote machine van een wereldplan. De evolutie van het mensentype en daarmee van de maatschappij schijnt er op te wijzen, dat men niet alleen tot zekere concessies verplicht was, maar dat het wezen van de mens zelf zich tegen zulk vertechniseren verzet."

Met andere woorden: in de praktijk is deze zakelijkheids-houding niet geschikt om het geluk der mensheid te verzekeren. Er moet iets bij komen, anders schiet het stelsel te kort. Heel zuiver zet Minderaa dit uiteen, maar bij de omschrijving van hetgeen de „zakelijke" mens nog mist, houdt hij zich in het vage. Hij stelt alleen duidelijk vast, dat er een groot en een pijnlijk gemis is.

Als bijzonder kenmerk van de moderne mens, zoals de boeken hem te bestuderen geven, beschouwt Minderaa de „massabinding", d.w.z. het feit, dat de afzonderlijke persoonlijkheid wil opgaan in een menigte. Door het snel toegenomen verkeer is dit mogelijk geworden. Bij een internationale voetbalwedstrijd in Nederland komen 30 tot 60 duizend mensen in een stadion bijeen. Bokswedstrijden in Amerika brengen 100 duizend toeschouwers te zamen, die allen gezamenlijk hun aandacht spannen op dezelfde bewegingen van de boksers. Er zijn filmtheaters in New York, die vrijwel doorlopend vierà vijfduizend mensen bevatten. Al die mensen ondergaan gelijktijdig dezelfde sensatie. Hoewel zij elkander in het geheel niet kennen, worden zij allen samen aangegrepen door één en hetzelfde gevoel, dat hen verbindt volgens de geheimzinnige wetten van de massapsychologie, waarnaar de massa-ziel luistert. In deze massa verliest de eenling zich vrijwel zonder weerstand. Hij juicht met de anderen, siddert met de anderen, kortom hij is een naamloos deeltje van het juichende en sidderende geheel: het publiek. Deze massabinding heeft een enorme politieke kracht. Op het laatste partijcongres van de nazi's te Neurenberg waren honderdduizenden bijeen. Wie hier niet of slechts half overtuigd zou zijn, wordt door de geestdrift van de anderen meegesleept. Hij legt zijn persoonlijk voorbehoud af, opgenomen in de gemeenschappelijke uitbundigheid.

Volgens Minderaa is deze massabinding „de enige weg voor een innerlijk uitgeholde rationalisme om tot vernieuwing te komen." Ze kan, zo zegt hij, wel een ziekte van de mensheid zijn, maar dan heeft de mensheid deze ziekte nodig om zich te bevrijden van het individualisme. Intussen is de moderne massamens innerlijk zéér eenzaam, en zelfs leeg. Hij is waard wat hij bijdraagt aan de kudde. Zelf betekent hij niets. De reclame, die hem overal toeschreeuwt, is het zinnebeeld van de tyrannie, waaraan de moderne mens zich blootstelt door afstand te doen van het persoonlijke. „Zij veronderstelt een beneveling, een verdoffing van het onderscheidend denken."

Met deze massabinding houdt verband het verschijnsel, dat de moderne mens zichzelf zoekt te ontvluchten „in de bevrijdende oerstroom van de natuur", zoals Minderaa het noemt. „Vele zijn de gretig gelezen boeken, die verhalen van het natuurleven in zijn ongerepte staat, van jachtavonturen in de wildernis, wetenschappelijk of zuiver-sportief, naar poolgebieden en nog onbestegen sneeuwtoppen, van de vaart van late zeilschepen en het zwerven van vrije vagebonden". Merkwaardig is in verband hiermee de opleving van de watersport, vooral het zwemmen. De moderne mens wil zich „animaal" prijsgeven aan de beweging der golven. Hij wil zijn, zoals het dier is: vrij van verantwoordelijkheid. In een boek „Fieber der Zeit", dat Minderaa aanhaalt, zegt een jong meisje: „Zou het niet beter zijn als we dat allemaal niet hadden en waren als de dieren?"

De naam Gods heeft zijn betekenis voor velen verloren. Ook die principiële Godloosheid, en de hieruit volgende weergave aan een „mythe" worden door Minderaa als tekenen des tijds beschouwd.

Het aardse is in de plaats getreden van het bovenzinnelijke, het dierlijke in de plaats van het geestelijke, het massale in de plaats van het persoonlijke, het irrationele in de plaats van het redelijke, het materialistische in de plaats van het religieuze. Ziedaar de diagnose, waartoe men komt na de kennismaking met de gevolgtrekkingen van Minderaa.

Bestaat er een uitweg?

Zeker is het zelfverlies geen oplossing, doch de zelfverloochening, waarbij de persoonlijkheid ten volle behouden en geëerbiedigd blijft en ten volle bewust, zich opoffert voor hoger doel. Het zelfverlies van de moderne mens, die zich prijs geeft aan de massa, aan de elementen, aan de instincten, moet op de duur tot vernietiging leiden. Is nog iets anders te verwachten?

De socialistische schrijver Minderaa ziet maar één oplossing: „In de kerken schemert een vernieuwing, gedragen door de jeugd". Dit is de enige kans. Anders wacht ons de „vitale zelfverscheuring". Europa is bezig zich massaal te vernietigen. Het kan slechts door een geestelijke persoonlijkheidscultuur gered worden.

Father Coughlin.

De radio-priester.

Het scheen alsof voor Amerika het gouden tijdperk was aangebroken. De banken in iedere stad puilden uit van billioenen dollars. Gebouwen boorden zich hoger en hoger de lucht in. Op de beurzen werd gevochten om aandelen. Boks-arena's, theaters en speak-easies trokken grote menigten. Gangsters werden millionnair en tiranniseerden het land. Arbeiders verdienden hoge lonen en gaven ze verkwistend uit. Rijk ingerichte laboratoria deden opzienbarende ontdekkingen. Geleerden verkondigden theoriën over klieren en hormonen en rafelden het menselijk lichaam zozeer uit elkaar, tot de menselijke karakter- en geesteseigenschappen toe, dat er niets meer overbleef dan een min of meer gebrekkige machinerie, die men vroeg of laat nog wel een beetje zou kunnen verbeteren. De wetenschap had alle wonderen der Schepping verklaard; leven en dood werden in formules vastgelegd. Men wist nu van al wat leefde evenveel als van de ingenieuze machines, die men zelf had gebouwd. De gouden eeuw was aangebroken. En zo zou het blijven! Niets zou daar een einde aan kunnen maken. Goud was het enig doel van alles en van iedereen, enige dwazen uitgezonderd. Moraliteit was iets ouderwets, een ziel was iets belachelijks. Er was overvloed van alles. Men ging er trots op, te kunnen zeggen dat een gewone Amerikaan 't nog beter had dan de koningen van vroeger.

Maar toch was er ergens gebrek aan. De mens verlangde naar iets, dat het gouden tijdperk niet gaf. En hij wist zelf niet wat.

Toen kwam er een stem door de aether, de stem van een man, die riep: „Doet boetvaardigheid, want 't Rijk der Hemelen is nabij!" Zondag na Zondag klonk die stem, vol diep gevoel, getemperd door een Iers accent. Zondag na Zondag sprak die stem over God en over het verlangen van de mens naar God. Millioenen hoorden haar. Duizenden en duizenden verlangden er naar. De naam van Father Charles E. Coughlin ging door het land. Pelgrims kwamen uit alle streken der Verenigde Staten en Canada naar zijn kerk te Royal Oak in Michigan, toen nog een eenvoudig houten gebouw, toegewijd aan de Kleine Heilige Theresia van Lisieux.

Waarom ging men daarheen? Waarom stemde men steeds weer af op W.J.R. Detroit, het Station van Goeden Wil" om te luisteren naar die gouden stem?

Father Coughlin sprak. In gewone, voor ieder begrijpelijke taal sprak hij over Christus. „Christus, die als preekstoel een kruis had, en Wiens laatste zeven woorden wel zijn beste predicatie waren..."

„Denkt er eens over na, hoe wonderbaar Christus was als een mens op aarde. Stelt u eens voor dat een bandiet u neerschoot op Woodward Avenue. zoudt u uw laatste krachten niet inspannen om het hem betaald te zetten? Of zoudt u doen als Christus — vergiffenis schenken en voor hem bidden? Als u mijn hond Pal mishandelt, weet ik zeker dat hij u bijt. Hij zou u niet vergeven. Hij zou 't u betaald willen zetten. Dat is een gewoon dierlijk instinct. Het is niet moeilijk, al uw krachten in te spannen en uw vijand naar de keel te vliegen. Maar men moet een Christen zijn, om zijn kracht te beheersen en te vergeven". Hij wijst op het voorbeeld van Christus, hij spreekt over God, over godsdienst en geloof, over de moed God voor heel de wereld te belijden.

„Onze God, haat lafaards, kruipers, kerels, die bang zijn te zeggen wat ze denken. Dat zijn reuzenpapegaaien zonder veren!"

Reuzen-papegaaien zonder veren!"

„Hij zegt het soms raar", zeggen de mensen — mensen in Iowa en Montana en New Yersey en Tennessee en Calgary — „maar je weet wat hij bedoelt. En... hij heeft gelijk!"

Toen spatte het gouden tijdperk plotseling uiteen met vreselijk lawaai. Er was verwarring en angst en opwinding als in de dagen van de toren van Babel. Maar de stem, die sprak vanuit het heiligdom van de Kleine Heilige werd steeds duidelijker, steeds vaster; steeds directer wees zij de weg terug naar gezonde toestanden, naar welvaart en vrede. En een vreemd publiek was het, dat er naar haakte, die stem te horen, een publiek van Katholieken en Protestanten en Joden en Cristian Scientists, Mohammedanen, Boeddhisten en ongelovigen — allen luisterden.

Father Coughlin predikte niet in de eerste plaats het Katholieke geloof. Hij predikte godsdienst, allen godsdienst.

Waar was hij vandaan gekomen, deze leraar van millioenen? Was hij een kluizenaar uit een woestijn of een monnik uit een streng klooster?

Vanwaar kreeg hij de boodschap, die hij bracht? Hoe was hij herder geworden van zo groot een kudde?

Terwijl men zich dit alles nog afvroeg, kwam er een verandering over de radiopriester. De stem, die zo vriendelijk had geklonken, en zo van ganser harte de liefde van God had aangetoond, begon zich nu luid te verheffen tegen kinderbeperking, tegen socialisme en communisme, tegen de almacht der banken, de exploitatie der armen, tegen de voorrechten van rijken en machtigen.

Er kwam ook verandering over de man zelf. Sommige van zijn oudste en beste vrienden keerden zich van hem af. Krantenmensen, die eens gemakkelijk toegang tot hem hadden, werden niet meer ontvangen. Hoge autoriteiten spraken critiek op hem uit. Een Kardinaal der Kerk berispte hem. De kranten noemden hem een demagoog en een leugenaar — maar week op week klonk zijn stem en zijn aanhangers groeiden van een leger van twintig millioen tot dertig millioen, tot veertig, en groeit steeds nog door. Gelijk de profeten van het Oude Verbond keerde hij zich vooral tegen de groten en machtigen der aarde. Geen middel is onbeproefd gebleven om zijn stem tot zwijgen te brengen — maar hij hield vol. Door zijn radiotoespraken en zijn weekblad „Social Justice" organiseerde hij een kruistocht voor sociale rechtvaardigheid, die honderdduizenden geestdriftige aanhangers onder zijn vanen bracht. Hij legt zijn vinger op iedere wonde plek, die hij ziet, of... meent te zien. Want wie zal kunnen zeggen of hij altijd gelijk heeft gehad? Maar van elk woord, dat hij sprak, nam hij de verantwoording op zich. Steeds was hij overtuigd, de waarheid te dienen.

Op geen enkele manier was hij er toe over te halen, een levensbeschrijving te geven of een interview toe te staan. Hij sloeg een aanbod van tienduizend dollar woedend af, maar stond eindelijk een interview toe aan een journalist, die hij op zijn erewoord liet beloven, dat hij te biechten en te communie zou gaan, en voortaan zijn geloof zou beleven. Aan dit merkwaardig interview uit „De Tijd" ontlenen wij de volgende bijzonderheden:

Charles E. Coughlin werd geboren te Hamilton, Ontario, Canada, op 25 October 1891. Uit de ramen van zijn ouderlijk huis kon hij de kathedraal van de H. Maria zien. Het gebeier der klokken wekte hem soms, toen hij nog een kind was. Dikwijls kon hij de glinstering der lichten zien door de gebrandschilderde vensters. Van zijn prilste jeugd drongen gewijde woorden en gewijde muziek door in zijn bewustzijn. Zijn moeder leerde hem gebeden, reeds voor hij de zin ervan geheel begreep. Tien hij vier jaar oud was, kende hij slechts één verlangen — priester te worden.

Hij was de derde generatie der familie Coughlin, die in de Nieuwe Wereld was geboren. Zijn overgrootvader, Patrick Coughlin, was uit Ierland daar naar toe gekomen en had met schop en houweel geholpen aan de aanleg van het Eriekanaal. Zijn grootvader, Daniel Coughlin, was timmerman, en vestigde zich te Buffalo, terwijl zijn vader, Thomas J. Coughlin, in de scheepvaart op de grote meren werkzaam was, tot hij zich te Hamilton vestigde en voorman werd in een bakkerij.

Toen de kleine Charles vijf jaar oud was, ging hij naar St. Mary's School. Hij was een pientere leerling, en zijn gedrag was aardig goed, getuigen zijn vroegere onderwijzers, — maar zo nu en dan kon hij te keer gaan als een kleine duivel. De Zusters van Sint Joseph leerden hem piano spelen en zijn moeder liet hem flink oefenen. Maar dikwijls had hij wat anders te doen: dan spijbelde hij om met de club te gaan zwemmen of baseball of rugby te spelen, of de „berg" te beklimmen, die de grote mensen „een heuvel" noemden. Hij zong op het koor in de kerk en was ook misdienaar. Bij de jongens was hij zeer populair, niet alleen omdat de snoeperijen uit de bakkerij, waar zijn vader werkte, zo lekker waren, en ook niet omdat zijn vader een hond had, die zijn weerga niet vond in heel Canada, maar omdat hij kon balslaan en lopen en vangen, omdat hij kon vechten en omdat hij bang was voor niets en voor niemand, hoeveel kleiner hij zelf ook mocht zijn...

Toen „Chuc" uit zijn kinderblousjes en broekjes was gegroeid, was hij een doodgewone doorsnee-katholieke jongen: een beetje wild, een beetje lastig, maar meestal toch wel gehoorzaam en soms vroom.

„Thuis", zei z'n vader, „was 't een echte kwajongen. Hij hing nooit zijn kleren netjes op. Hij maakte een slee van zijn moeders strijkplank. Hij ging ook wel eens naar bed met vuile handen en voeten, hield zich zelfs wel eens ziek als hij naar school moest. Een keer was hij erg ongehoorzaam en ging hij zijn nichtje Mildred opzoeken, toen ze mazelen had. Natuurlijk kreeg hij ze ook. Maar toen hij het huis uitging, naar St. Michael's College in Toronto, was heel de buurt het er over eens dat hij een fijne kerel was."

Hij was toen bijna twaalf jaar oud, en zijn verlangen om priester te worden was nog even sterk. De paters in Toronto wisten daarvan en moedigden hem aan. Op 't St. Michael's College en later op de universiteit van Toronto studeerde hij zo hard, dat hij zijn ogen er mee bederf. En... hij speelde nog meer. Hij was lid van drie kampioensploegen, het handbalteam, de stedelijke junioren-rugbykampioenen, en de Canadese juniorenkampioensploeg. Maar ook was hij een prima student en won prijzen voor philosophie, wiskunde en economie. Hij was haantje de voorste in litteraire en toneelverenigingen. Hij was sterk en fors geworden en bij het rugby-spel maakte hij niet om kwetsuren, die andere jongens in 't ziekenhuis gebracht zouden hebben. Hij had een zekere faam als redenaar, hij werd een uitstekend organist — en meer en meer was hij ervan doordrongen dat het Heilig priesterschap zijn roeping was.

Na een korte vacantie trad hij in 1911 in het Scholasticaat van St. Basilius, maakte een strenge novicentijd door en deed daarna zijn kleine geloften. Gedurende het eerste jaar na zijn opname bleek zijn gezondheid echter te hebben geleden. De dokters zeiden dat hij overwerkt was en daarom werd hij naar Waco, in Texas, gezonden. Hij dacht dat hij er heen ging als leraar, en om te rusten en op te knappen. Het bleek echter dat hij er ook uitstekend baseball kon spelen en leren schieten. Het college daar was immers zo klein dat sommige leraren mee moesten doen in de sport-

ploegen van de jongens. En father Coughlin was een prachtige aanwinst als coach. Dat jaar won het College van St. Basilius voor het eerst sinds lange tijd de wedstrijd tegen het traditioneel sterkere Baylor!

De zes maanden in Texas hadden hem zeer goed gedaan en zo ging de jonge seminarist terug naar Canada om zijn studie te voltooien, zijn plechtige geloften af te leggen en tot priester te worden gewijd.

In de tijd dat hij voor priester studeerde, werd het zaligverklaringsproces begonnen van de Kleine H. Theresia. Father Coughlin werd diep getroffen door haar biografie, die twee jaar na haar dood werd uitgegeven. In Frankrijk werden meer dan een millioen exemplaren er van verkocht. Zij werd vertaald in alle talen. In 1901 werd zij in het Engels uitgegeven en honderdduizenden stuks vlogen weg. De faam van de wonderen, op voorspraak van de Kleine Heilige geschied, verbreidde zich over heel de wereld — de rozen, die zij had beloofd, gingen inderdaad op de aarde neerregenen.

Father Coughlin kocht en las niet alleen haar autobiografie, maar zond haar rond aan allerlei bekenden. Hij kocht foto's van haar en deelde ze uit. In zijn hart had hij haar al lang heilig verklaard, en haar leven was voor hem een ware inspiratie. Zij leefde in zijn eigen tijd. Steeds had zij gewenst, priester te kunnen zijn. Altijd had zij voor de priesters gebeden, vooral voor de missionarissen. De gebeden, die zij had geschreven, kende hij van buiten. De verzen, die zij had gedicht, troffen hem in het diepst van zijn hart. Hij nam zich voor, eenmaal een heiligdom voor haar te bouwen.

Hij werd priester gewijd in de Sint Basiliuskerk te Toronto op Peter en Paul van 't jaar 1916. De volgende morgen droeg hij de H. Mis op in het klooster St. Joseph te Hamilton en deelde de H. Communie uit aan de nonnen, die hem in zijn jeugd hadden geleid. Zijn eerste plechtige H. Mis droeg hij op in de kathedraal, aan het altaar, waaraan hij zo dikwijls misdienaar was geweest.

Toen volgden tien jaar van vrijwel verborgen leven. Hij besteedde ze met zichzelf te vervolmaken, en met het leren kennen van mensen en hun moeilijkheden. Hij studeerde, hij was leraar, hij was leider van voetbal- en baseballteams, hij deed alles en alles, wat zijn Overheid hem opdroeg. En toen de tijd gekomen was, dat hij moest spreken over tijdelijke zaken, was hij ook daarvoor gereed.

Reeds vroeg begon hij te preken. Toen hij in het Hemelvaartscollege woonde, aan de overzijde van de rivier, kwam hij daarvoor elke Zondag naar Detroit. In 1918 werd de soldaliteit van St. Basilius, waartoe hij behoorde, door Rome opgeheven, en werd Father Coughlin gewoon wereldgeestelijke. Vijf jaar later kwam hij onder jurisdictie van Z. H. Exc. Mgr. Michael James Gallagher, de bisschop van Detroit. Als assistent werd hij gezonden naar de St. Augustinusparochie van Kalamazoo. Na enige maanden werd hij overgeplaatst naar de St. Leo te Detroit. Zijn eerste pastoraat kreeg hij te North Branch in Michigan.

Hij had het misschien wel aan St. Theresia te danken, dat hij in het diocees was gekomen van Mgr. Gallagher, die eveneens een trouw vereerder van de Kleine Heilige was. De bisschop was in de Sint Pieter te Rome op 17 Mei 1925 aanwezig bij haar heiligverklaring en vatte het plan op, in zijn diocees een kerk aan haar toe te wijden. Als plaats daarvoor wees hij aan: Royal Oak in Michigan. Daar waren zes-en-twintig katholieke families, maar een kerk ontbrak. De hele omgeving was de Kerk vijandig gezind — de Klan was er de baas, en zwoer dat, waar er in honderd jaar geen kerk meer was geweest in Royal Oak, er ook in geen duizend jaar een zou komen! De bisschop gaf er zich rekenschap van, dat hij daar een strijdbare natuur nodig had, een man, die voor dood noch duivel bang was, en een, die een groot vereerder was van Sint Theresia.

Hij vond zulk een man in Charles E. Coughlin, de pastoor van de armste en nederigste parochie in heel zijn diocees. En in Royal Oak, waarin geen duizend jaar een kerk zou komen, ontstond een heiligdom, gewijd aan St. Theresia, dat een bedevaartplaats werd en een centrum, waar voortdurend alle aandacht van Amerika en Canada op blijft gevestigd. Pastoor Coughlin spreekt er zijn radioredevoeringen uit, gezeten voor het altaar van de Kleine Heilige, en van die plaats organiseert en bezielt hij zijn kruistocht der naastenliefde en der sociale rechtvaardigheid. Vandaar begeestert hij millioenen voor een bijna vergeten ideaal, vandaar slingert hij zijn vloek tegen hen, die hij in Gods naam bestrijdt, of dat nu Henry Ford is, President Hoover, Al Smith, Charles E. Mitchell, Samuel Insull, E. D. Stair van de Detroit Free Press, of de bankiers en financiers van Amerika en van heel de wereld...

Thans heeft hij een kerk gebouwd van een millioen dollar en beschikt hij over een eigen radiozender. Hij heeft een leger van honderden secretarissen, want zijn post loopt dagelijks in de tienduizenden stuks... en hij kan dat alles financiëren uit de vrijwillige bijdragen, die zijn bewonderaars hem zenden. Groot is zijn invloed ook op politiek terrein, en geen senator of afgevaardigde zal die over het hoofd zien.

Het is mogelijk dat hij niet altijd gelijk heeft. Misschien zelfs was hij er dikwijls naast. Ongetwijfeld was hij meermalen onnauwkeurig. Hij is zelfs beschuldigd van laster, en, zoals gezegd, werden alle denkbare middelen te baat genomen, om zijn machtige stem te doen verstommen. Maar... het zijn niet de slechtste vruchten, waaraan de wespen knagen, zegt een Nederlands spreekwoord, dat ook wel van toepassing zal zijn op deze typische Amerikaan, die zonder twijfel een edel priester is, tot hoogspanning toe geladen door het ideaal der naastenliefde, waarvoor hij op ontembare wijze strijdt.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

Momenteel is de politieke wereld verdeeld in een strijdend gedeelte en een conferrerend gedeelte; beiden echter zonder merkwaardige resultaten.

De strijd wordt gevoerd in de burgeroorlog van Spanje en in het conflict van het Verre Oosten, waarbij zoals we reeds zeiden, opvallende successen niet te vermelden zijn. De Chinezen houden dapper stand tegen de overweldiger Japan en in Spanje lijkt ons de strijd sterk aan het verlopen of beleven we misschien een rustperiode om krachtiger uit te barsten?

Mogelijk ook dat de Spaanse Generaals het momenteel te druk hebben met de nota die door Engeland en Frankrijk hun is toegezonden om de vrijwilligers te doen terugtrekken.

Nu de non-interventiecommissie aan het falen is proberen Frankrijk en Engeland op eigen gelegenheid de oorlogvoerenden te bewegen, Franco met de stille bedreiging „Doe het of ge verliest de sympathie van Engeland" en van de andere kant wordt tegenover Barcelona de sympathie van Frankrijk uitgespeeld.

Dan is ook nog te Brussel intussen de Negen-mogendheden conferentie begonnen met de bedoeling een einde te maken aan het Oosterse conflict en intussen is deze conferentie ook al weer verdaagd, daar men wacht op de verschillende rapporten die moeten inkomen en vooral op het antwoord van Japan, dat aan deze conferentie een vriendelijke aanbieding heeft gekregen, dat deze conferentie bereid is aan de oorlog met China een einde te maken.

Vermoedelijk zullen de antwoorden heel politiek worden opgesteld, maar weinig inhoud hebben.

Veel hoop en vertrouwen in conferenties hebben we tegenwoordig niet.

We kunnen vandaag eens meer aandacht besteden aan de voor ons katholieken wel heel belangrijke politieke vraag, die in de laatste maanden de wereld bezig houdt, naar aanleiding van een uitval „tegen 'n zeker Katholicisme" van Mussolini in de „Popolo d'Italia": „Wat gaat er in Italië gebeuren? Is de invloed van de Duitslandreis van de Duce van die aard geweest dat ook in Italië een strijd tegen de Kerk gaat beginnen?"

Van een Romeins correspondent lazen we daarover in Ons Noorden een weloverwogen antwoord.

Wanneer men zich de vraag stelt of het Fascisme in Italië een gevaar oplevert voor de godsdienst, dan moet men direct antwoorden: neen. Het Italiaanse Fascisme, is geen wetenschappelijk wijsgerig stelsel, geen wereldbeschouwing zoals b.v. het Duitse Nationaal-Socialisme. Wel hebben Italiaanse wijsgeren zoals Gentile en Groce getracht om ook aan het Fascisme een filosofische ondergrond te geven, doch hierin zijn ze niet geslaagd. De Duce zelf is daarvan trouwens de grootste tegenstander. Als praktisch mens hecht hij niet veel waarde aan al dat getheoretiseer: hij is de man van de nuchtere daad.

Deze poging kan men gerust als mislukt beschouwen. Van die zijde is zeker geen gevaar te duchten.

Wat de verhouding tot de Kerk betreft heeft men in Italië alles gedaan om de sympathie van geestelijkheid en volk te winnen. Het Verdrag van Lateranen maakte een einde aan een pijnlijke toestand. Mussolini werd hierbij niet gedreven door zijn Katholieke gevoelens, want de Duce praktiseert zelf niet: wel heeft hij zijn huwelijk overeenkomstig de kerkelijke voorschriften in orde laten brengen. Maar Mussolini erkent tenvolle het internationaal karakter en de grote morele kracht van de Kerk en hij zal zich zeker nog wel tweemaal bedenken voor hij openlijk de strijd tegen de Kerk zou aanbinden. Hij zal dit zeker niet doen zolang Paus Pius XI leeft, voor wien de Duce een ware hoogachting heeft. Maar wanneer de thans regerende Paus zou komen te overlijden, konden er wel eens moeilijke tijden voor de Kerk aanbreken. Tengevolge van de grote steun die de Kerk van de Fascistische Staat ontvangt, zijn zeer veel geestelijken vurige vereerders van Mussolini, zoals b.v. de Kardinaal Aartsbisschop van Bologna. Ze worden gedreven door hun hyper-nationalistische gevoelens en het is de vraag nog hoe hun houding zou zijn wanneer van staatswege een Nationale Kerk gesticht werd, een denkbeeld dat de Duce nog steeds niet onsympathiek is.

Men is in Italië altijd nog bang voor de internationale macht van de katholieke Kerk en men wil tot iedere prijs verhinderen dat in Italië zelf 'n katholieke landelijke partijgroepering wordt gevormd. De Katholieke Actie mag in alle bisdommen vrij naar buiten treden, maar een nationaal verband is niet toegestaan. Bij gelegenheid van de sluiting der Wereldtentoonstelling van de Katholieke Pers waren de afgevaardigden der Katholieke Actie uit geheel Italië aanwezig. Na de eerste bijeenkomst heeft Mgr. Pizzardo de afgevaardigden naar huis moeten zenden, omdat langs diplomatieke weg te verstaan was gegeven dat een dergelijke vergadering ongewenst was.

De regering heeft overal haar luisterposten: de agenten van de O. V. R. A. (Opera vigilante repressione antifascista) weten overal door te dringen, zelfs in de Katholieke Actie. Mussolini heeft dan zelf ook eens gezegd: „Als er vier mensen tesamen zijn, weet ik later wat er besproken werd!"

Het Fascisme is voor het Katholicisme in Italië nog niet gevaarlijk, maar dit is meer een kwestie van practisch inzicht der huidige leiders, dan van beginsel. De H. Vader heeft herhaaldelijk op het verkeerde van het totaliteitsbeginsel in de staatsalmacht gewezen. De opvoeding der jeugd is nog geheel in katholieke handen: de regering kan de steun van de vroegere katholieke jeugdorganisaties niet missen, daar men geen leiders had voor de zes millioen Balilla's. Wel ziet men een gevaar in het uitwisselen van Duitse en Italiaanse Jeugdgroepen. Men is bevreesd dat de Italiaanse jeugd die voor geruime tijd naar Duitsland zal gaan logeren, door de geest van het Nieuw Heidendom geinfecteerd zal worden.

Bovendien de anti-clericale partij als zodanig bestaat wel niet meer, maar dezelfde geest wordt toch levendig gehouden.

Wanneer de Duce zich tegen 'n zeker katholicisme keert dan bedoelt hij daarmee waarschijnlijk de politiek die door sommige katholieken in het buitenland wordt gevoerd, in samenwerking met het Volksfront, voor de democratie doch tegen het Fascisme. Verschillende kerkelijke hoogwaardigheidsbekleders met wie wij het artikel in de Popolo bespraken konden ook geen andere verklaring geven.

In Italië zelf verwacht men geen koerswijziging. Trouwens dit zou onder de Katholieke Italianen ernstig verzet uitlokken en nadeel toebrengen aan de nationale geest, die toch altijd eensgezind moet zijn, met het oog op de eventuële verwikkelingen met het buitenland.

De Italiaanse regering wil geen oorlog met de Kerk. Men denkt hier blijkbaar aan het verhaal van de Rat die de Kat opat en deze zinspeling wordt nog te meer gebezigd nu deze Paus Ratti heet.

R. K. KERKEN.

Parochiekerk Otrobanda:

4.45 v.m. H. Mis.
7 v.m. H. Mis (Kindermis)
8.30 v.m. Hoogmis met Holl. Preek.
7 n.m. Lof
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie met Holl. Preek.

Parochiekerk Pietermaai:

4.30 v.m. H. Mis.
6 v.m. H. Mis.
7.30 v.m. H. Mis. (kindermis, niet voor volwassenen)
8.30 v.m Hoogmis.
6.30 n.m. Lof.
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie.

Parochiekerk San Mateo:

4.45 v.m. H. Mis.
6.30 H. Mis
7.45 Kindermis
9 v.m. Hoogmis.
7 n.m. Lof.
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie met Holl. Preek.

Parochiekerk Groot Kwartier:
4.45 uur vroegmis
7 uur kindermis
8.15 uur hoogmis
's avonds om 7 uur lof
In de week dagelijks de H. Mis om 6.30 uur.

In alle kerken gelegenheid tot Biechten: iedere Zaterdag van 4 tot 8 uur n.m.; en daags voor iedere grote feestdag.

DE HEER EN MEVROUW GALO DARIUS CROES-ARENDS	MEVROUW DE WED: SERA ARENDS-de VEER
hebben het genoegen U kennis te geven van het voorgenomen huwelijk van hun dochter	heeft het genoegen U kennis te geven van het voorgenomen huwelijk van hun zoon
ANNA MARIA	ARTURO
met den Heer	met Mejuffrouw
ARTURO MARCELO ARENDS	ANNA MARIA CROES

hetwelk zal plaats hebben op den 11n. November 1937 om 7.30 n.m. in de St. Franciscus-Kerk te Oranjestad.

Receptie 8.30 n.m. Nassaustraat 357.

Familieleden, vrienden en kennissen, gelieve deze kennisgeving als eene persoonlijke uitnoodiging te beschouwen.

3—1

CURACAOSCHE R. K. PARTIJ.

Het Bestuur van de CURACAOSCHE R. K. PARTIJ, noodigt **alle leden** van de Kiesvereenigingen **OTRABANDA** en **PIETERMAAI** en verder alle **Katholieke Kiesgerechtigden** uit, tot het bijwonen van een algemeene vergadering welke zal gehouden worden op **Woensdag 10 November** des avonds **om 8 uur** in het Theater Brion.

In deze vergadering zal Het Bestuur de candidaten voor de aanstaande verkiezingen voor de Staten vaststellen, die vóór den 19den November moeten worden voorgedragen aan het Centraal Verkiezingsbureau.

Een trouwe opkomst wordt verwacht.

Schepenlijst over de maand November 1937.

6.	Duitsch	Prygia	Pto. Colombia	Pto. Cabello
7.	Noorsch	Dalvangen	New Orleans	Paramaribo
7.	Eng.	Actor	Liverpool	Cristobal
8.	Amk.	Carabobo	Pto. Cabello	La Guaira
8.	„	Lara	Maracaibo	Maracaibo
8.	Ned.	Oranje Nassau	Cristobal	Liverpool
9.	Fransch	Cuba	La Guaira	Cristobal
9.	Ned.	El Libertador	Maracaibo, Aruba	La Guaira
9.	Fransch	Bretagne	Colon	Le Havre
10.	Eng.	Arawa	Londen	Kingston
10.	Duitsch	Alemania	Maracaibo	Maracaibo
10.	Ned.	Midas	Maracaibo	Maracaibo.

KRO

Wereldprogramma
19.24—20.24 uur Curaçaotijd
Via P.C.J. Golflengte 31.28
Zondag, 7 November 1937.

1. Gramofoonmuziek.
2. „Voor God"
   door Prof. Dr. Alphons Steger
3. Gramofoonmuziek.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. Vaderlandse Kroniek.

Koloniale Uitzending van de K.R.O.
Via de P. H. I. op Golflengte 25.57 M.
Van 9—10 uur Curaçaotijd.

1. Mars.
2. Wat in Nederland verscheen, door Anton van Duinkerken
3. Gramofoonmuziek.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. Vaderlandse Kroniek.

DE FILM VAN DE WEEK

Van 5 tot en met 11 November 1937.

Roxy.

Mary of Scotland
Roadgang
Stars over Broadway
Dinky
Born to dance

Cinelandia.

Plough and the Stars
Speed Demon (Kinderen)
Unwelcome stranger
Plot Thickens
Murder in the Clouds

Hollywood.

Among the Missing
Unwelcome Stranger
Road to Glory
Speed Demon
Plough & Stars

ÇURACAO.

De Algemene Vergadering der C.B.L.O.

Het is geen gewoonte, dat de C.B.L.O. verslagen publiceert van zijn vergaderingen. Er zijn er die het beter vinden, als de C.B.L.O. dit wel zou doen; anderen hebben een tegenovergestelde mening.

Het komt zeker nog al eens voor, dat de C.B.L.O. zaken bespreekt, die, wanneer ze ontijdig publiek zouden gemaakt worden, wel eens financieel nadeel zouden kunnen opleveren.

Ook lijkt het ons niet en règle, dat wanneer de C.B.L.O. o.a. een ontwerpschrijven bespreekt, dat aan Z. Exc. de Gouverneur zal gezonden moeten worden, Z. Exc. dit in een of ander blad reeds beschreven vindt, vóór hij dit van het C.B.L.O.-bestuur zelf heeft ontvangen.

Nog erger wordt dit, wanneer er in 't verslag onnauwkeurigheden zijn vermeld, die een verkeerde indruk wekken.

Zo staat er b.v. in het verslag, wat „Sportnieuws", het orgaan van R.C.C. geeft van de laatste Algemene Vergadering van de C.B.L.O.: „Verder is de „C.B.L.O. bereid de exploitatie van het „door het Gouvernement in te richten „zwembad voor zijn rekening te nemen."

Dit is in de vergadering van de C.B.L.O. absoluut zeker niet gezegd.

Niet juist is ook het volgende:

„'t Bestuur deelde de vergadering me„de, dat 't dagelijks Bestuur de Gou„verneur bereids over dit voorstel ge„sproken had en Z. Exc. zijn volle mede„werking had toegezegd. Gevraagd was „om een uitgewerkt plan."

We hadden aanvankelijk gedacht, toen we het begin van het verslag lazen, dat de Sportnieuws-redactie wel met het Bestuur van de C.B.L.O. overleg zou gepleegd hebben aangaande een verslag van deze algemene (wat niet hetzelfde is als openbare) vergadering.

Maar na lezing van bovenstaande en nog andere onjuistheden, mogen we veilig de conclusie trekken, dat dit niet gedaan is.

Sportbeoefenaars zullen dus goed doen er rekening mee te houden, dat het verslag van R.C.C. (wat intussen ook door de Beurs overgenomen is) geenszins een authentieke en allerminst een juiste weergave is van het gesprokene op de Vergadering der C.B.L.O.

We kunnen nog wel mededelen, dat het schrijven, als antwoord op het rapport der schoonheidscommissie, wat deze dagen door het C.B.L.O.-bestuur aan Z. Exc. de Gouverneur zal verzonden worden met algemene stemmen door de verschillende aanwezige sportorganisaties werd aangenomen.

De vertegenwoordiger van de R.C.C. ofschoon met het plan van de C.B.L.O. sympathiserend, kon geen stem hierover uitbrengen, daar door deze vereniging over het plan van de schoonheidscommissie nog geen vergadering was gehouden.

APOSTOLAAT TER ZEE.

Het internationaal Congres te Antwerpen.

Van 23 tot 27 Sept. l.l. is te Antwerpen het internationaal Congres van het Apostolaat ter zee gehouden onder voorzitterschap van Z. Em. Kardinaal van Roey.

Ook Curaçao is daar vertegenwoordigd geweest door de Zeer Eerw. Pater Pius Paanakker, momenteel op verlof in Holland en officieel gedelegeerde van West-Indië in het A.M.I.C.-bestuur.

Het congres was uitstekend georganiseerd en uit de verschillende voordrachten bleek weer de grote importantie van het Apostolaat onder de zeelieden en dat niet alleen voor het individuële heil van millioenen Christenen, die hun leven voor een groot deel op zee moeten doorbrengen, maar ook voor de algemene wereldvrede, die door de intense communistische propaganda onder de zeelieden meer en meer bedreigd wordt.

Onder de verschillende inleidingen die gehouden werden onder voorzitterschap van de wijbisschop van Westminster, Mgr. E. Meyers en de Engelse viceadmiraal R. A. Hornell D.S.O., noemen we:

The seamen as Apostles van Rev. C. C. Martindale S. J. — London.

Ship libraries van Miss Alice Dewit — Antwerpen.

The port Chaplain and the cultural Life of the Seamen van Rev. A. van Rixtel, S. C. J. Rotterdam.

Ship visiting door Mr. Heerkens Thijssen, Amsterdam, enz.

Omtrent Curaçao werd door Pastoor Paanakker een verslag uitgebracht in het Frans, waarvan we hier de vertaling laten volgen:

Excellentie, Heren Admiraals, Dames en Heren,

Veroorloof mij te beginnen met uitdrukking te geven aan de beste wensen van mijn Apostolisch Vicaris Mgr. P. I. Verriet.

Met zijn grote achting voor het werk van het Apostolaat en zijn bijzondere belangstelling in de culturele zijde van dit werk, heeft hij mij verzocht U mede te delen, hoe hij God van ganser harte bidt, dat Hij zijn noodzakelijke zegen geven mag aan uw Congres en de Koningin der Apostelen, de Sterre der Zee het onder hare bescherming nemen mag.

Om U een idee te geven van het Apostolaat ter Zee op Curaçao geef ik de volgende cijfers:

Op 23 Juni 1926 werd het Apostolaat opgericht door Pater Verriet en vier leken. Na vijf jaren kon men komen tot de oprichting van een Zeemanshuis. Deze club wordt druk zeer bezocht door de zeelui en de vrienden van het Apostolaat. De installatie van het huis is uitstekend en de ligging vlak bij de haven, waar schepen van allerlei nationaliteit hun ligplaats hebben.

Alles schijnt een wonder, wanneer men de moeilijkheden kent, vooral financiële, waarmee men in het begin te kampen had. (Men moest o.a. beginnen met het lenen van ƒ 4000.

In het begin waren het behalve enkele giften van particulieren en de subsidie van het Gouvernement, de contributies der zeelui zelf, die de instelling in stand hielden. 5 Loterijen hielpen vervolgens om een goed financiële basis te vestigen.

En op het ogenblik, de laatste drie jaren, zijn de zeelui vrij van contributie.

Wat het culturele werk van het Apostolaat betreft,, zijn er geregeld 34 kisten in circulatie. In 1936 telde de bibliotheck een 1000 tal Hollandse, Engelse, Franse, Duitse en Spaanse boeken, niet meegeteld de tijdschriften.

In genoemd jaar werd de club bezocht door 1773 zeelui en 2739 particulieren.

Ieder jaar met Kerstmis ontvangen de zeelui die 's middags of 's avonds de haven verlaten kleine cadeaux en men vergeet de zieken niet die gedurende deze dagen in de hospitalen verblijven. Zij die hun boot missen krijgen logies op de kosten van het Apostolaat.

Ten slotte kunnen we mededelen dat het huis, wat aanvankelijk gehuurd was, thans eigendom is van het Apostolaat voor de prijs van ƒ 21000.——

Op Aruba is het Apostolaat aanvankelijk begonnen met een klein en gezellig tehuis, waarbij men veel steun had van de Amerikaanse petroleum maatschappij, vooral in de vorm van boeken, tijdschriften en vrij licht.

Maar dit gebouw wat al heel spoedig te klein was is thans vervangen door een door een ruime club met verschillende zalen en een bibliotheek.

Altijd is er een priester aanwezig en de club wordt zeer druk door de zeelui bezocht.

Ik sluit dit verslag met U mee te geven, de overtuiging dat onze bisschop, gelijk ik reeds in den beginne heb gezegd heb, met de grootste belangstelling de besprekingen van uw congres volgt, in de hoop dat ze ons zullen kunnen helpen en aanmoedigen om te blijven werken voor dit Apostolaat, wat zo moeilijk maar toch ook zo noodzakelijk is voor het heil der zielen en de eer van God, waarvoor wij de oceanen zijn overgestoken.

HAAR RHEUMATIEK EN ZIJN SPIT VERDWENEN.

„Jaren leed ik aan rheumatiek. Ik begon met evenveel hoop in Kruschen Salts als ik zou gehad hebben om een lot uit de loterij te winnen. Tot mijn vreugde deed het mij zooveel goed, dat ik maandenlang zonder onderbreking met Kruschen ben doorgegaan. Niet alleen dat mijn pijnen verdwenen, mijn teint werd nu ook beter en mijn oogen stonden weer helder. Maar nu nog het mooiste: Mijn man had een ernstige aanval van spit. Maar hij wilde geen Kruschen nemen. Iedere morgen deed ik nu de dagelijksche dosis in zijn eerste kop thee, ook deed ik het bij kleine beetjes in de groente. Het resultaat? Hij loopt nu weer als een kievit. Toen ik het hem vertelde, was hij verstomd. Maar toch kreeg ik van hem een prachtig paar bonthandschoenen als belooning. Ik dank U hartelijk voor alles wat Kruschen Salts voor ons deed."

Mevr. F. C. te L.

Rheumatiek, spit en ischias ontstaan, doordat afvalstoffen zich in het lichaam hebben opgehoopt. Uit deze afvalstoffen vormt zich het gevaarlijke urinezuur, dat door zich te kristalliseeren in uiterst scherpe urinezuur-kristallen, de oorzaak is der pijnlijke rheumatische zwellingen in de spieren en gewrichten. Kruschen Salts nu spoort de afvoerorganen — lever, nieren en ingewanden — aan tot krachtiger werking, waardoor de afvalstoffen worden verwijderd en het bloed gezuiverd wordt. De pijnen zullen afnemen om tenslotte geheel te verdwijnen.

No. 262

OFFICIËLE BEKENDMAKINGEN.

Gouvernements-Secretarie.

Willemstad, de 4de November 1937;

Mej. I. de Marchena, klerk ter Inspectie van het Onderwijs is in activiteit hersteld.

Aan de Adjunct-commies, H. A. Maduro, ten Parkette van de Procureur-Generaal is drie weken vrijstelling van dienst verleend.

De Kommies der Belastingen 1ste klasse C. S. de Leeuw is bevorderd tot Assistent der Belastingen en overgeplaatst naar Aruba.

Mej. H. A. Schreuder, onderwijzeres 3de klasse, werkzaam aan de Julianaschool te Oranjestad is overgeplaatst naar de Prins Bernardschool te St. Nicolaas.

De Heer R. Gehrels is benoemd tot onderwijzer 1ste klasse, categorie B. bij het openbaar onderwijs in Curaçao en werkzaam gesteld aan de Julianaschool te Aruba.

Mej. A. E. Merkies is benoemd tot onderwijzeres 3de klasse bij het openbaar onderwijs in Curaçao en werkzaam gesteld aan de Prins Bernardschool te St. Nicolaas Aruba.

Aan Mevr. E. E. van Gendt-Labega, tijdelijke onderwijzeres 1ste klasse, categorie A. bij het openbaar onderwijs in Curaçao, werkzaam aan de Julianaschool te Oranjestad is eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Aan de heer I. Wagemaker, Gezaghebber van Aruba is veertien dagen vrijstelling van dienst verleend.

Aan Mej. V. V. Ruiz, klerke op het Gezaghebbers kantoor te Aruba is vier weken vrijstelling van dienst verleend.

Aan de kommies der belastingen 2de klasse B. I. Jandroep is vier weken vrijstelling van dienst verleend.

De Heer W. F. Veldhuijzen, marktmeester tevens opzichter van het abattoir op Aruba, is benoemd tot ambtenaar bij de Openbare Gezondheidsdienst op Curaçao, en met ingang van de 1ste November 1937 belast met de waarneming van de functiën van marktmeester tevens opzichter van het abattoir op Curaçao, gedurende de afwezigheid van de heer J. R. de Wit.

Met ingang van de 1ste December 1937 is aan de kommies der belastingen 1ste klasse R. N. Kock, werkzaam op Aruba, wegens langdurige onafgebroken dienst van meer dan zes jaar, twee maanden binnenlands verlof verleend.

Met ingang van de 1ste December 1937 is aan de tijdelijk veldwachter Simon Ellis, gestationneerd op Bonaire eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Tot leden van het Centraal comité voor het gebiedsdeel Curaçao van de Afdeling Curaçao van de Vereniging „Het Nederlandse Rode Kruis" zijn benoemd de heren Dr. W. J. Goslinga en M. J. Hugenholtz.

Met ingang van de 1ste Januari 1938 is aan Mevr. E. Voges-Peterson, tijdelijke onderwijzeres 4de klasse, werkzaam gesteld aan de openbare school te St. Eustatius op haar verzoek eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Met ingang van de 1ste Januari 1938 is Mej. R. L. Hassell tijdelijk benoemd tot onderwijzeres 4de klasse en werkzaam gesteld aan de openbare school te St. Eustatius.

De Heer H. Meersma, Hoofd-Inspecteur der burgerpolitie, is in activiteit hersteld.

Aan de oppasser in 's Landsgesticht voor melaatsen, Rafael Davelaar is eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Tot Oppasser in 's Landsgesticht voor melaatsen is benoemd de Heer J. F. Ietswaart.

Met ingang van de 16de November 1937 is de kommies der belastingen 2de klasse C. de Lange uit 's lands dienst ontslagen.

De Gouvernements-Secretaris
Gronemeyer

Ere-doctoraten.

Wij hebben enkele nummers geleden uit de Beurs overgenomen de namen van een aantal personen die door de Amsterdamse Universiteit tot ere-doctoren waren benoemd bij gelegenheid van de Vondelherdenking.

Toevallig lazen we in de dagelijkse nieuwsberichten hetzelfde bericht.

Maar... hier stond ook nog bij vermeld de Katholieke Hoogleraar op de Vondelzetel aan de Katholieke Universiteit van Nijmegen Prof. B. Molkenboer.

Merkwaardig wel, dat deze naam hier vergeten werd!

Nu we het toch over eredoctoraten hebben, willen we ook mededelen de erepromotie die heden te Leuven plaats zal vinden van de Vlaamse letterkundigen mejuffrouw E. Belpaire, de eerwaarde heer Cyriel Verschaeve en Stijn Streuvels, alsmede de Nederlanders prof. dr. Gerard Brom te Nijmegen en Anton van Duinkerken (W. Asselbergs) te Amsterdam.

Auto Omgeslagen.

Nabij Bullenbaai is op Dinsdag 2 November j.l. in de voormiddag een vrachtauto, bestuurd door de 23-jarige T. geslipt en omgeslagen, met het gevolg dat de chauffeur en de 21-jarige P., die bij hem op de vrachtauto was gezeten, inwendige kwetsuren opliepen. Nadat zij zich met een autobus naar het Hoofdbureau van Politie hadden laten vervoeren, zijn zij aldaar door een dokter onderzocht, die opname in het St. Elisabeths-hospitaal nodig oordeelde, waarheen zij met de ambulance-auto zijn gebracht en aldaar ter verpleging opgenomen.

INGEZONDEN.

Zeer Eerwaarde Heer Redacteur,

Beleefd verzoek ik U.Z.E. het onderstaande als ingezonden stuk in de Amigoed di Curaçao te willen doen opnemen, waarvoor ik U bij voorbaat hartelijk dank zeg.

Mijnheer de Redacteur,

Door tussenkomst van de Heer D. Molenkamp — die destijds het initiatief heeft genomen en waarvoor ik hem hier openlijk dank betuig — mocht ik een grote hoeveelheid Curaçaose postzegels ontvangen, die bestemd waren voor de P. I. T., gevestigd te 's Gravenhage en waarvan de opbrengst wordt bestemd om on- en minvermogenden die lijdende zijn aan T.b.c. gratis te doen verplegen. Het succes van de eerste zending is enorm geworden, hetgeen blijkt uit een schrijven van de Heer Secretaris van de P.I.T. Riouwstraat 7 te 's Gravenhage hetwelk luidt:

Nederlandsche Centrale Vereniging tot bestrijding der Tuberculose

's Gravenhage 2 October 1937

WelEd. Heer,

Het is ons een behoefte, U extra dank te zeggen voor de aardige collectie postzegels, die U persoonlijk gebracht hebt.

Hoogachtend,
(get.) W. A. Soeters
Secretaris van de P.I.T.

Naar aanleiding van het bovenstaande verzoek ik het Curaçaose publiek, om onverflauwd door te gaan met het verzamelen van zegels, deze de Heer Molenkamp te doen toekomen die wel voor de doorzending zal zorgen, opdat het doel, wat de P.I.T. beoogt, zoveel mogelijk wordt bereikt.

C. B. J. Wijtenburg
Hoogachtend,
Correspondent van de P.I.T.

„Simon Bolivar".

Het s.s. „Simon Bolivar" vertrekt Zondagmiddag om 5 uur naar Europa.

Rabbijn Duque keert niet terug.

Naar de Beurs verneemt, zal Rabbijn Duque hier niet meer terugkeren.

Curaçao en de Joodse gemeente in het bijzonder verliest hiermee een man van hoge gaven en nobel karakter die veel gedaan heeft voor het godsdienstig leven op Curaçao in de 12 jaren dat hij aan het hoofd stond van de Portugees-Israëlitische gemeente.

Rabbijn Duque is door medisch advies genoodzaakt in patria te blijven.

Aanrijding.

Op de weg om het Schottegat, ter hoogte van Sta. Helena heeft een aanrijding plaats gevonden tussen een autobus, bestuurd door de 27-jarige A. en een kleine vrachtauto, bestuurd door de 27-jarige J. Beide wagens werden bij deze aanrijding vrij ernstig beschadigd, terwijl een kind van de chauffeur, dat naast zijn vader op de bestuurderszitplaats was gezeten, een snede in het voorhoofd opliep, vermoedelijk veroorzaakt door een scherf van de gebroken voorruit. De Politie stelt naar de oorzaak van deze aanrijding een onderzoek in.

Ontvreemd.

In de voormiddag van 1 November j.l. is ten nadele van de 22-jarige naaister B. vanaf de De Ruyterkade een zak houtskool ontvreemd.

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten"

Door de Koning van België is de Minister van Buitenlandse Zaken Spaak tot Kabinetsformateur benoemd.

Vermoedelijk zal Dr. Schacht toch aanblijven als minister van economische Zaken. Goering schijnt daarbij amende honorable gebracht te hebben.

Volgens laatste bericht is van beide Spaanse zijden medegedeeld dat men geneigd is de voorstellen van Engeland betreffende terugtrekken van vrijwilligers te accepteren.

UIT NEDERLAND.

In de memorie van antwoord op de begroting voor het departement van algemene zaken wordt verklaard:

De bedoeling van het departement van algemene zaken blijft bestaan nadat de grondwetsherziening is tot stand gekomen, doch de verantwoordelijkheid van iedere minister voor aangelegenheden zijn departement betreffende blijft ongerept. Er is geen sprake van dat men er aan gedacht heeft een ministerpresidentschap in te stellen met verstrekkende bevoegdheden.

In de memorie van antwoord op de rijksbegroting wordt gezegd dat het besluit tot belastingverhoging ten behoeve van de Defensie eerst genomen werd na lang en ernstig beraad, daar de regering zich zeer wel bewust is van de zware druk door de bestaande belastingen op de Nederlandse bevolking gelegd. De eerste twee heffingen zouden genomen zijn, ook indien de Defensie geen extra dekking behoefde. Tenslotte is de gedachte aan een weerbelasting nog in overweging. Het middelen ocres gedoogt geen verhoging van uitgaven voor verhoging van salarissen en lonen.

Volgens een opgave van het bureau voor de statistiek bedroeg het aantal verkeersongevallen in de maand Augustus in Nederland 64 doden en 471 zwaar gewonden. In September waren deze cijfers resp. 61 doden en 417 gewonden.

De nieuwe antenne van de PHOHI, een geheel draaibare carousselantenne, is thans gereed en zal 15 November in gebruik genomen worden, ter gelegenheid van het 10 jarige bestaansjubileum van de PHOHI. De nieuwe antenne heeft het voordeel dat de stralingshoek met de richting van het gebied dat men wil bestrijken nauwkeurig bepaald kan worden, zodat de relatieve energie die in een bepaalde richting uitgezonden zal worden zeer veel hoger zal worden. In sommige gevallen kan dit zelfs het tienvoudige bedragen.

De werf Gusto te Schiedam heeft opdracht gekregen een grote tinbaggermolen te bouwen voor een der tinmaatschappijen in Birma. De molen zal geheel in Nederland gemonteerd worden en daarna vermoedelijk door Hollandse sleepboten naar de plaats van bestemming gebracht.

Naar Aneta verneemt is de regering voornemens om de extra lasten voor Defensie te dekken door verhoging van de inkomsten dividend- en tantieme belasting, waardoor, zoals men geraamd heeft, een extra inkomst van ongeveer 20 millioen zal verkregen worden.

Gedurende de eerste Kamervergadering legde Ds. van Duyl een verklaring af, waarin hij mededeelde, dat alhoewel hij 2 November als eerste kamerlid beëdigd was, hij thans voor zijn lidmaatschap bedankt. Spreker verklaarde dat, hoewel objectieve redenen het behoud van zijn zetel zouden rechtvaardigen, hij om zelfs de schijn van aantasting van het politieke fatsoen te vermijden, zich verplicht acht voor het lidmaatschap van de Kamer te bedanken, temeer daar hij onvoorwaardelijk en voorgoed met de N.S.B. gebroken heeft. Ds. van Duyl zal een dezer dagen zijn ontslagaanvrage indienen.

Momenteel is er een grote crisis in de koffiehandel, welke een grote slag is voor Suriname.

H.M. de Koningin is voornemens om op 19 November de galavoorstelling van Vondel's Phaeton in de stadschouwburg bij te wonen. Deze opvoering zal een der hoogtepunten uit de Vondelherdenking vormen.

Aan de eerste hofjacht die dit seizoen op het Loo werd gehouden namen o.a. deel Prins Bernhard, Prins Aschwin, Graaf Oyenhausen Sierntorpf en enkele andere buitenlandse personages. Aan het noemaal na afloop van de Jacht zaten H.M. de Koningin en H.K.H. Prinses Juliana mede aan.

Wanneer vergif uw nieren beschadigt en uw blaas irriteert.

Verwijdert het met ƒ 0.75.

Gaat heden nog naar de apotheek en koopt dit veilige diurétique; het werkt onmiddellijk — vraagt om Haarlemmer Olie capsulen van het merk „MEDALLA DE ORO" (Gold Medal) en begint onmiddelijk uw nieren te reinigen om de vuile stoffen vol zuren en vergif te verwijderen.

Op deze wijze brengt men activiteit in de nieren, maakt men een eind aan de irritatie aan de blaas, die dikwijls de oorzaak zijn dat de afvoer weinig, pijnlijk en brandend is en tevens van slechte nachten.

Denkt er wel aan, dat dikwijls de nieren gereinigd moeten worden evenals dat het geval is met de ingewanden en als de nieren zwak zijn voelt u deze verschijnselen: Een of twee keren 's nachts wakker worden, oogpijn, kramp aan de voeten, rugpijn en transpireren in de handen.

Let wel, dat U Haarlemmer Olie capsules ontvangt van het merk „MEDALLA DE ORO" — de echte — de ingredienten komen vanuit Haarlem, Holland. De prijs is laag (ƒ 0.75). U zult de gewenste resultaten verkrijgen.

5

BONAIRIAANSE KRABBELS.

Wij krabbelen terug.

Wij, schrijvers van de Krabbels van Bonaire, wij moeten terugkrabbelen. Het is nodig een paar punten recht te zetten, opdat geen misverstanden gaan ontstaan.

In onze krabbels van 20 October schreven wij over een klein meisje, dat in het Hospitaal was opgenomen en dat niet meer de kracht had om te eten. Dit was overdreven. De inlichtingen die wij ontvangen hadden waren niet geheel juist. Het kindje had scheurbuik en daardoor was de mond zo pijnlijk geworden, dat het niet gewoon eten kon. Niet dus omdat de kracht ontbrak. Echter de scheurbuik was ontstaan door gebrek aan behoorlijk voedsel, zodat het geval wel in onze krabbels thuis behoorde.

Het tweede punt is het volgende: De wegwerkers hier verdienen niet ƒ 1.10 maar ƒ 1.25 per dag.

Onze krabbels worden gretig gelezen, zowel te Bonaire als op Curaçao. Dit doet ons genoegen. Echter wanneer men de commentaren hoort bemerkt men, dat onze lezers voor een groot gedeelte onder de indruk verkeren, dat wij „tegen Gouvernement" of „tegen de Gezaghebber van Bonaire" schrijven. Niets is minder waar dan dit. Wij schrijven „tegen" niemand. Wij willen door ons geschrijf de aandacht vestigen op misstanden en wij willen trachten verbeteringen te doen aanbrengen, door de aandacht van het Gouvernement op ons kleine eilandje te vestigen. Wij hebben voor het werk dat door de Gezaghebber van Bonaire verricht wordt de grootste waardering. Echter deze functionaris kan niet overal tegelijk zijn, hij kan niet alles zien, krijgt zijn inlichtingen niet altijd op de juiste manier, omdat hij niemand heeft die hem bij zijn taak behoorlijk kan assisteren. Wij zijn van oordeel, dat de taak die de Gezaghebber hier heeft te groot is om door één man te worden verricht. Dat wil zeggen indien het een Gezaghebber is, die werken wil. De Gezaghebber behoort hier eigenlijk een zeer goede assistent te hebben die op de hoogte is van de landstaal en van de Nederlandse taal, iemand die op de hoogte is van de toestanden op dit eiland, die de mentaliteit van de bewoners begrijpt. Iemand, bovenal, die al het prutswerk van de Gezaghebber van hem kan wegnemen, zodat deze zich meer met de grote lijnen kan bezig houden. Men denkt in Curaçao, dat het baantje van Gezaghebber van een Bonaire een sinecure is.

Zo denkt de man van de straat en zo denkt, naar wij geloven, het Gouvernement. Men vergist zich. Voor een Gezaghebber die zijn taak ernstig opneemt, is er hier zeer veel werk te doen. O zoveel! Men heeft daavan werkelijk op Curaçao niet de minste notie.

Wij krabbelen weer vooruit.

Nu wij toch over de Gezaghebber schrijven, willen wij tot hem ook een paar woorden richten. Vergeet niet, Gezaghebber, dat Bonaire niet gelijk is aan Curaçao. Wij zijn hier anders. Wij zijn armer. Wij zijn ook rustiger. Altijd zijn wij kalme mensen geweest, die nimmer iemand moeilijkheden in de weg gelegd hebben. Laat het zo blijven. Wordt niet te pietluttig met wetsbepalingen. Laat de auto's 's avonds zonder licht parkeren, zoals dat ook op Curaçao het geval is. Er is hier genoeg licht op straat om een auto te zien staan. Bovendien is er hier verkeer 's avonds? Na 9 uur is er geen kip op straat te bekennen. Pas de wetsbepalingen met de nodige soepelheid toe, Gezaghebber. Het wordt voor de bevolking dan wel zo gemakkelijk.

Pauperisme. Bij het bezoek van Gouverneur Wouters, nu ongeveer een jaar geleden (wanneer komt zijn Excellentie weer eens??), is er een kleinigheid voorgevallen, dat echter een scherp licht wierp op het volksleven van Bonaire. De Gouverneur heeft n.l. veel bezoek gehad van bedelende vrouwen. Zijn Excellentie stond verbaasd, begreep niet en dacht waarschijnlijk aan pauperisme.

Inderdaad is dat pauperisme en dat tiert welig op Bonaire. Zijne Excellentie heeft een stukje werkelijkheid gezien, dat niemand kan wegredeneren. Waar zullen die vele arme vrouwen, waarvan sommigen met een huisgezin, anders hun onderhoud vandaan halen dan bij de liefdadigheid en door te bedelen? Zeker, er zijn er die een paar kleine bronnetjes van inkomsten hebben. Zij kunnen naar het bos gaan en hout sprokkelen — mèt een flinke bussel worden ze 15 cent rijker. Ze kunnen ook dividivi plukken, als die rijp is, en daarvoor krijgen ze ongeveer 3 cent per kilo of ongeveer 15 cent per vol kerosine blik. Misschien kunnen sommigen er nu en dan eens op uittrekken om aloë te gaan snijden. Maar kan men met al die kleine verdiensten zich zelven en kinderen voeden en kleden? De Pastoor krijgt dagelijks bezoek van schoolkinderen die een briefje bij zich hebben waarin om schoeisel wordt gevraagd. De Pastoor en de schoolhoofden krijgen dikwijls een verzoek om de kinderen te helpen met kleren. Is dat geen pauperisme? Ook de kinderen van wegwerkers van het Gouvernement zijn present. Hoe kan dat ook anders? Wat het Gouvernement te weinig betaalt, moet de liefdadigheid aanvullen. Anders gezegd: het Departement van Financiën steekt, door middel van zijn wegwerkers op Bonaire de hand uit naar een aalmoes!! Hoe noemt men zo iets? Wie weet er de rechte naam voor?

Het Departement van Financiën werkt ijverig voor de dubbeltjes, maar het heeft geen hart van vlees en bloed, dat gevoel bezit voor menselijk leed en ellende en een zorgzaam oog voor de ergste behoeften. Als de hoofdambtenaren, de gezaghebbers incluis, eens een dagje doorbrachten in de hut van hun werknemers, zouden ze er ongetwijfeld uitkomen als andere en wellicht betere mensen. En Bonaire zou er wel bij varen.

Behalve de personen die arm zijn, omdat zij van niemand hulp kunnen krijgen zijn er anderen, waaraan door familie wel degelijk iets gedaan kan worden. Wij zouden de armen in de volgende groepen willen onderbrengen:

1. mannen, die invalide of oud zijn en geen familie hebben die voor hun onderhoud kan zorgen;
2. vrouwen, die alleen staan, invalide of oud zijn en geen familie hebben die voor hun onderhoud kan zorgen;
3. vrouwen, die wel een man hebben, doch die lui is of zijn verdienste voor een groot deel omzet in sterke drank.
4. vrouwen, die wel een man hebben, doch die op Aruba of Curaçao werkt en onvoldoende geld aan zijn familie zendt.

Bij een volgende gelegenheid hopen wij deze 4 soorten van nooddruftigen eens onder de loupe te nemen.

't Regent, 't zegent. Na een bladstille, snikhete dag, die heel het fut uit je lijf haalt en dat je er weer met fris water probeert in te voeren, en na een dito nacht, hebben we op Woensdagmorgen toch een buitje van 21 m.m. mogen incasseren.

's Avonds kwam een lawine van vliegende mieren en aanverwante artikelen ons vermaken. „Een teken, dat er nog meer regen komt", bromde een oude weerkenner. De volgende morgen de helderste hemel en het lieflijkste weer van de wereld. Toch begonnen later de donkere regimenten in het zwerk zich in slagorde te scharen en om elf uur gooiden ze met pijpestelen en ouwe wijven. Binnen een uur was er 32 m.m. bij elkaar geklaterd. Mens en maïs genieten.

De Van Slobbe Armenstichting. Dit zou een zeer nuttige stichting kunnen zijn, echter wij geloven, dat de stichting niet geheel aan haar doel beantwoordt. In de laatste tijd horen wij niets meer van het werk, dat verricht wordt. Onder de vorige Gezaghebber hoorden wij er zo nu en dan wèl iets van. En het weinige, dat wij vernamen was niet gunstig. En dat is nodig. Het zij ons, niet-deskundigen, geoorloofd enige opmerkingen te maken omtrent deze Stichting.

Het Bestuur bestaat uit een aantal dames. Wij hebben voor deze dames alle respect, wat hun eerlijkheid betreft: echter zijn of waren ze niet een beetje bang voor de gezaghebber. De gezaghebber was immer aanwezig en beinvloedde sterk de besluiten, die genomen werden. Durfden zij er een eigen mening op na te houden of volgden zij blindelings de door de gezaghebber aangegeven punten? Konden deze dames een onderzoek ter plaatse instellen indien hulp gevraagd werd door een arme? Wij vrezen, dat een en ander wel eens iets te wensen over liet, en dat de Gezaghebber te veel in de melk te brokkelen had.

Verder zouden wij willen vragen: Is het juist dat de armen niet zo veel uitgekeerd kregen uit de armenkas van het Gouvernement en is het juist, dat de mensen die iets bijzonders willen hebben altijd verwezen werden naar de Stichting? Indien dit zo is, dan zou het Gouvernement het werk van de Armenstichting hebben bevorderd, doch aan de andere kant de centen in de Armenkas hebben gehouden. Bestaat er controle op de Armenkas en bestaat er controle op de kas van de Van Slobbe Armen Stichting.

Wij achten het raadzaam, dat aan een en ander aandacht wordt geschonken. En wij achten het ook raadzaam, dat het Bestuur van de Stichting eens goed onder de loupe wordt genomen en desnoods uitgebreid wordt met mensen die bereid zijn werkelijke aandacht aan de zaak te schenken en een onderzoek op de plaats zelve willen instellen. Geld wegschenken is gemakkelijk, maar geld of goederen schenken op een goede manier is niet gemakkelijk.

Indien 't gemeen U roept,
besorgt het als uw eigen. (Vondel)

Nieuws bij de Soeurs. De vorige week zijn met de „Baralt" de Weleerwaarde Soeurs Luciana en Eulalia hier aangekomen om op 1 November het zilveren professiefeest mee te vieren van Soeur Eleuthère, het hoofd der school en toekomstige Superieure. 's Morgens om vijf uur is er een plechtige H. Mis voor de jubilerende Soeur. Wij wensen de zilveren bruid van harte geluk en Gods mildste zegen over haarzelf en haar edel werk voor de Bonairiaanse vrouwelijke jeugd.

Soeur Superieure Hedwig gaat ons, helaas, verlaten. Gedurende al de hete dagen van de laatste tijd heeft zij geduldig te bed gelegen en gehoopt op beterschap. Wie Soeur Superieure in het begin van het jaar op de been zag, zou niet gedacht hebben, dat de aftakeling al zo ver gevorderd was. Alleen haar echte Duitse ausdauer was het, die haar zo ferm deed schijnen. Het convent verliest in Soeur Hedwig een goede Moeder, de school een bekwaam en pittig Hoofd en Bonaire een stille weldoenster.

De Eerwaarde Soeur Sidonia, die haar zo zusterlijk verzorgd heeft en op haar hoge leeftijd nog aan een erge maagkwaal lijdt, gaat ook mee naar Curaçao. Vaarwel, vaarwel en tot ziens. Vergeet Bonaire niet. Geniet een welverdiende rust en als het God belieft: een volkomen gezondheid. Onze oprechte dank voor alles wat U beiden voor Bonaire gedaan hebt.

Een merkwaardige vrouw van 98 jaar. Vrijdag 29 October is de alombekende „Mama Doloria" Booi 98 jaar geworden. „Proficiat, proficiat, Mama, nog twee jaar er bij, hoor, en dan nog een lang stuk. Je Moeder is 100 jaar en drie dagen geworden, U bent toch zeker wel voor de vooruitgang? Dus U maakt de afstandsmars nog maar wat groter, niet waar? Hou je taai, Mama Doloria!"

Bonaire heeft alle hoop dat deze pientere vrouw de honderd zal bereiken, want haar gezondheid is nog in orde en ze is bizonder goed bij. Is het niet merkwaardig dat deze bijna honderdjarige nog uit haar kerkboek en zelfs uit „La Cruz" kan voorlezen? Ze kent ook behoorlijk Spaans en leest daarvan alles wat onder haar bereik komt. Is het niet merkwaardig dat deze vrouw nog kan naaien en zelf nog een draad door de naald kan steken? Er zijn niet de minste tekens van kindsheid of sufheid; men praat haar nog niet van haar stoel; zij anderen wel.

Ook haar geheugen is nog normaal, zodat we in deze montere vrouw een levend geschiedenisboek van Bonaire bezitten. Vraag maar raak, en ze begint te vertellen.

Alle Pastoors en Paters van hier heeft ze gekend; maar eventjes 62! ook alle zeven de Bisschoppen, te beginnen met Mgr. Niewindt; verder tien gezaghebbers.

Ze heeft nog zes kinderen; (drie zijn er dood) 54 kleinkinderen en 42 achterkleinkinderen. Er zullen maar heel weinig mensen zijn, die zoveel voor de bloei der maatschappij gedaan hebben als Mama Doloria. Wij wensen haar en haar respectabele familie van harte geluk en hopen dat ze het nog zullen beleven, dat de gevierde Mama 100 jaar zal worden. Zij leve!

Kris en Kras.

VONDEL-SPROKKELINGEN.

Als ik er vet bij word, wat roert mij wien het geldt?

(Leeuwendalers.)

(De) deugd kan steen en muren schragen.

(Aan de Beurs).

Der kind'ren wakkre ogen zijn
De spiegels en het kristallijn,
Waarin der ouderen gelaat
En schijn en aanschijn voor ons staat.

(Aan Huygens).

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen
van
"De Curaçaose Voetbalbond."

COMPETITIE-PROGRAMMA

MUNDO NOBO

A-Klasse:		B-klasse:	
7 Nov.	: Volharding 1 — Transv. 1 (O. Suarez)	7 Nov.	: J. Curaçao — D.C.C. * (J. L. C. Pengel)
14 Nov.	: J. Holland 1 — Hollandia (A. Oehlers)	14 Nov.	: Atletico — D.D.V.O. * (A. Joens)
Res. A-klasse			
21 Nov.	: S.U.B.T. 2 — Transv. 2 (G. de Rooy)	21 Nov.	: Atletico — D.C.C. * (I. Dania)
A-klasse:		Res. A-klasse	
28 Nov.	: S.U.B.T. 1 — R.C.C. 1	28 Nov.	: Hercules 2 — Volh. 2 *

RIO CANARIO.

14 Nov.	: Asiento 1 — Hercules 1 (O. Corsica)		
Res. A-klasse.		**Res. A-klasse.**	
21 Nov.	: Asiento 2 — J. Holland 2 (H. Nevel)	21 Nov.	: R.C.C. 2 — Hercules 2 * (Chr. Wix)
A-klasse:		B-klasse	
28 Nov.	: Asiento 1 — Hoillandia	28 Nov.	: Atletico — D.D.V.O. *

SCHERPENHEUVEL.

A-Klasse:			
7 Nov.	: Scherph. 1 — Hollandia 1 (R. Jansen) (F. Kranenburg)		
		Res. A. klasse	
		14 Nov.	: Scherph. 2 — Transvaal 2
21 Nov.	: Scherph. 2 — Volhard. 2 (A. Ercol)		
28 Nov.	: Scherph. 1 — Transv. 1		

De wedstrijden aangegeven met * beginnen om drie uur precies, de andere wedstrijden om half vijf precies.

Ingeschreven als nieuwe leden van:
Volharding: A. Lincoln
Feijenoord: P. de Windt
Atletico: G. Salomon
Hollandia: P. Peters
Afgeschreven als lid van Feijenoord: C. Arion